

2022-10-17

Länsstyrelsen i Västra Götalands län

## Synpunkter gällande Erikstorpsbäcken i Bollebygds kommun, Rolfsåns avrinningsområde

År 2015 exploaterades områden norr om Erikstorpsbäcken i Bollebygd för att bygga bostäder. I samband med detta grävdes en våtmark bort och omvandlades till en stor damm. Dammen blev betydligt större än vad som fanns tillstånd till. Massorna från dammen tippades i en brant sluttning till en uppbyggd terrass nära invid Erikstorpsbäcken, varvid en stor mängd massor rasade ner i bäcken så att den helt täpptes till. Bäcken, nedströms liggande damm och Nolån ända ner till Bollebygdsskolan (och vidare nedströms) har därefter grumlats mycket kraftigt, samtidigt som uppströms liggande delar av Nolån haft klart vatten. Detta har återkommande skett vid nederbörd. Lager med sediment har lagt sig på grusbotten i Erikstorpsbäcken som varit lekomyråden för öring. Dessutom har sedimentlager lagt sig i Nolån nedströms Erikstorpsbäckens utlopp.

2015-11-26 delgavs entreprenören som orsakat skadorna beslut om föreläggande från länsstyrelsen om att bäckfåran omedelbart skulle återställas (**Dnr 535-31216-2016**).

Efter anstånd inkom entreprenören med en utredning och förslag till åtgärder i april 2022. Utredningen diskuterar risk för att sediment ska nå ut till Nolån om borttagning av sediment görs i Erikstorpsbäcken och hur de i så fall påverkar de känsliga arterna som finns där. Man nämner dock inget om den stora sedimenttransport som återkommande skett under många år i Nolån vid nederbörd vilket lett till kraftig grumling vid Bollebygdsskolan och avlagring av finkorniga sedimentlager på botten i Nolån (Se bilder). Det kan innebära att de viktiga mellanrummen i grusiga botten satts igen och att miljön för bottenfauna, musslor och lekande fisk har försämrats i Nolån.

I utredningens diskussion framförs en del frågor: "Det bör också undersökas om det finns bekräftade uppgifter om bäcken utgjorde en leklokal för öring innan sedimentation skedde på botten." och "Innan man beslutar om en eventuell restaurering av bäcken bör det utredas om det finns andra potentiella källor till grumling och sedimentation i bäcken." Dessa frågor borde ha besvarats i själva utredningen. Genom intervjuer av personer som känner till bäcken hade man kunnat få svar på den första frågan. Man hade även fått svar på betydelsen av bäcken i ett större sammanhang längs Nolån vilket är en viktig fråga.

Idag, sju år efter det första föreläggandet, har ännu inget åtgärdats. Under perioden har grumlingar återkommande skett både i bäcken och i Nolån vid större regnmängder. Erikstorpsbäcken har fortfarande sedimentlager som täcker tidigare grusiga botten. **Vattenrådet uppmanar till att ärendet ska handläggas skyndsamt.** Det är inte rimligt att ett ärende ska ta så här lång tid samtidigt som miljöförstörande påverkan fortsätter.

Flera miljoner kronor samt ideellt arbete har lagts på att återskapa vandringsvägar för fisk, återfå lax och förbättra vattenmiljön för ekosystemen. När miljöbrott som detta kan ske utan större konsekvenser och där miljöpåverkan får fortgå utan åtgärder sker kan det upplevas som en besvikelse för de som engagerar sig för att förbättra miljön. Det ger också fel signaler för de som vill göra stor ekonomisk vinst men som är mindre nogräknade och försiktiga när man planerar och utför exploateringsarbeten. Om vi ska kunna uppnå miljö kvalitetsnormerna behöver föroreningar och exploateringar som skadar miljön undvikas.

Vattenrådet anser att bäcken bör återställas. Som kompensatorisk åtgärd för de stora sedimentmängder som transporterats ut i Nolån och påverkat åns botten är det lämpligt att entreprenören åtgärdar de vandringshinder som finns i Erikstorpsbäcken så att bäcken åter kan bli en värdefull lekbäck för bland annat öring, som dessutom skolor och boende i Bollebygd kan besöka och uppleva.

Vattenrådet önskar svar på hur ärendet ska hanteras vidare.



*Kraftigt utsläpp av finkornigt sediment i Nolån från Erikstorpsbäcken. Bilden är tagen 2020.*



*T.v. Finkornig sedimentavlagring i Nolån nedströms Erikstorpsbäckens mynning. T.h. Grumling i Nolån cirka 600 meter nedströms bäckens mynning i närheten av Bollebygdsskolan (samtidigt som vattnet är klart uppströms Erikstorpsbäckens mynning). Bilderna är tagna 2019.*

För Lygnerns vattenråd

Annika Carlsson  
ordförande

Kontakt: Peter Nolbrant, [biodivers@icloud.com](mailto:biodivers@icloud.com), 076-811 46 07